

Kuidas aidata traumeeritud/stressis koera

Nõuanded oma ala professionaalidelt:

Dr. Amber Batson, BVetMed MRCVS, veterinaar ja biheiviorist (UK)
Turid Rugaas, koertetreener ja raamatu "On talking terms with dogs" autor
(Norra)

Lisbeth Borg de Waard, koertetreener ja käitumisspetsialist, (Norra)
Anne Lill Kvam, koertetreener ja raamatu "The Kingdom of Scent" autor (Norra)

Kriitilistes olukordades olevatele koerte omanikele/hooldajatele

- Vesi on tähtsam kui toit. Kui Sul on toitu, siis jaga seda koeraga. See ei pea olema koeratoit
- Kui keskkond on lärmakas, siis hoia pikk rihm alati koera küljes, et koer ei saaks põgenema
- Kui välja ei saa minna, siis tee koerale wc- ala kas potililledelt võetud mullast või paberist/riidest
- Paku koerale kindlustunnet
- Lase koeral valida, kas ta tahab peituda või olla inimese lähedal
- Kui koeral on külm, anna talle tekk, mis aitaks tal puhata/magada
- Kui koer saab magada, siis see on talle parim
- Ole rahulik, ole koos oma koeraga
- Ära treeni ega mängi oma koeraga selles olukorras
- Mida rahulikum oled, seda rahulikum on Sinu koer

Dr Amber Batson, BVetMed MRCVS, veterinaar ja biheiviorist

1. Paku kindlustunnet. Kui oleme hirmunud, siis tunneme end paremini olles koos teistega, kes meid toetavad. See vähendab stressi. Räägi leebelt ja paita koera, kui see koerale meeldib või paku vastavalt tema eelistusele kas õrna massaaži või groomingut. Hoia meeles, et asjad, mis koerale tavapäraselt meeldivad, ei pruugi talle praegu meelejärgi olla ja mis koerale tavaliselt ei meeldi võib olla tema praegune eelistus. Jälgi oma koera ja vasta tema hetke vajadustele.
2. Kui keskkond on lärmakas, kaalu telgi tegemist, kus saad koos koeraga istuda ja hoia kerge nõör koera kaelarihma või trakside küljes, et koera vajadusel kontrollida kui ta üritab põgeneda.
3. Kui pole üldse võimalik välja minna, siis julgusta oma koera liivakasti kasutama. Leia rätik või riidetükk ja kata see õhukeste rebitud paberist tükkidega või võimalusel loodusliku materjaliga nagu peotäis muru, mulda või lehti. Seda saab näiteks potitaimedelt.
4. Vesi on tähtsam kui toit. Kui sul on loomatoitu, siis paku seda väike kogus üks või kaks korda päevas – on võimalik, et see peab kestma mõnda aega. Kui loomatoitu ei ole, siis jaga veidi oma enda toitu. Stressirikastes oludes ei pea palju sööma, seega ära muretse kui sul on hetkel limiteeritud ressursid. Kõige olulisem on puhata, ohtu vältida ja piisavalt vett juua.
5. Paljud tegevused, mida meile meeldib lemmikutega teha, loovad neile hea elu. Kuid need ei ole vajalikud, et ellu jääda. Jalutuskäigud, pallimängud ja närimisvõimalused on head lisad koera elus, kuid need on tegevused ilma milleta koer saab kaua hakkama. Ellu jäämiseks on kõige olulisem hoida end füüsiliselt turvalises kohas.

*Turid Rugaas, koertetreener ja käitumisspetsialist, raamatu
"On talking terms with dogs" autor:*

Me elame maailmas, kus juhtuvad kohutavad asjad – maavärinad, sõjad ja muud katastroofid. See mõjutab inimesi, aga ka nende koeri. Inimesi ja koeri on vahel keeruline ja problemaatiline turvaliselt hoida. Me muretseme koerte pärast sellistes situatsioonides.

Olukorrad võivad olla väga erinevad, olenevalt sellest, mis täpselt toimub. Kõige tähtsamad asjad aga, mida teha saad, on alati väga lihtsad.

Kui koer saab olla koos Sinuga:

Koera jaoks on piisav kui ta saab lihtsalt Sinuga koos olla. Stressi tõttu antud situatsioonist ja hirmust toimuva pärast on koer mentaalselt ülestimuleeritud. Stress ja hirm väsitavad ja kurnavad füüsiliselt. See tähendab, et koerad ei vaja harjutusi ega aktiivsust. Nad vajavad Sinuga koos olemist, lähedust ja võimalust magada ning palju puhata. Ei mingit kallistamist ega koera küljes olekut – lase koeral lihtsalt olla nii lähedal kui ta tahab, puhata, magada ja hoida energiat.

Koerad vajavad vett ja toitu. Vesi on hädavajalik. Kasina toiduga tulevad nad mõnda aega toime. Koerad võivad kõike süüa, tänu sellele on nad jäänud miljoneid aastaid ellu - nad söövad mida saavad.

Koerad peavad pissima ja kakama. Kui see võimalus õues on limiteeritud, siis püüa leida koht võimalikult kaugel sellest, kus te ise elutsete – kuskil nurgas, verandal, veidi eemal. Kui leiad mulda või liiva, siis pane seda valitud kohta. Koer saab seda kohta kasutada kui välja mineku võimalust ei ole. Mulda või liiva võib tuua väljast või võtta potililledelt – kusiganes seda leidub. Anna koerale aega selle alaga tutvumiseks ja ära seejuures ise palju rahmelda. Jää rahulikuks. Kui oled kuskil külmas, siis püüa leida tekke või katteid, mis hoiaksid koera

soojas. Need aitavad tal ka magada. Puhkamine ja magamine on sellistes oludes väga olulised.

Peale nende praktiliste kaalutluste, mis peavad leidma lahenduse ühel või teisel viisil, vajab Su koer lihtsalt sinu kohal olekut. Ei mingeid käsklusi, treeningut ega tegevusi – lihtsalt ole temaga. Olukorras, kus koer kogeb traumasid ja stressi, ei peaks koeralt midagi nõudma. Nad peavad puhkama ja säästma energiat. Koerad on selles head. Sa näed, et koerad mõistavad situatsiooni tõsidust ning kohanevad hämmastavatel viisidel.

Kui koer on olnud trauma tekitavas olukorras, siis ei peaks nad kunagi olema puuris või jääma kennelisse üksi. Nad peavad olema Sinuga.

Ole nende jaoks olemas. Ole rahulik ja vaikne. Näita, et oled oma koera jaoks tema kõige lähedasem pere. Koerad hoolitsevad üksteise ja Sinu ees, kuid on aegu, mil peame hoolitsema nende eest. See on kõik, mis nad vajavad ja soovivad.

Olen ise lapsena sõja eest põgenenud ja ma mäletan kui väsinud ma koguaeg olin. Ma ei tahtnud mängida, tahtsin vaid puhata ja magada. Koerad on meile sarnased, sama füsioloogia ning emotsioonidega. Liiga palju füüsilist aktiivsust teeb nad haigeks, sest keha ei suuda sellega hakkama saada.

Kui koerad on stressis ja seetõttu kurnatud, vajavad nad Sind ja palju palju mitte millegi tegemist.

**Kui pead jätma koera kellegi teisega või ta ära saatma:
Informatsioon koera hooldajale, kelle koer on traumeeritud ja
stressis ning liigub uude koju või varjupaika**

Selgita kõike ülaltoodut hooldajatele. Koera ei tohi panna kennelisse, puuri või jätta omapäi. Koer peab kellegiga koos olema.

Vesi, rohkelt toitu ja asju, mida närida, aitab koeral end paremini tunda.

Ei mingeid nõudmisi, käsklusi, julgustust mängida või mentaalset stimulatsiooni – lase koeral lihtsalt olla ja mitte midagi teha. Koer on elumuudatustest stressis. Stress kurnab ning teeb reaktiivsemaks. Puhkus ja magamine aitab kehal selles olukorras toime tulla.

Koerad vajavad vabadust turvalisel alal ringi liikuda, pissida ja kakada. Lase koeral vabalt liikuda, kuid ainult siis kui ta ise valib. Ära sunni midagi tegema, lihtsalt lase tal ise otsustada.

Ümbritsevad inimesed peavad olema rahulikud, liikuma aeglaselt ning mitte tegema midagi ähvardavat. Lase koeral kohaneda ja tunda end turvaliselt. Istu tema läheduses, näiteks loe või ole lihtsalt rahulikult.

Kõige hullem, mida saab teha on panna koer asju tegema või teda harjutustega ülestimuleerida. Stressis ja kurnatud keha ei tule sellega toime.

See on sama olukord kui võtad endale kellegi poolt ära antud koera. Alguses on koeral vaja ainult süüa, juua, enda kehahädasid leevendada, puhata ja magada. Samuti on vaja vabadust soovi korral liikuda ning vabadust valida, mida ta tahab teha. Kui näed märke uudishimust, on see kinnitus, et koer kohaneb ilusti. Koerad kohanevad kiiremini, kui neil on valikuvabadus ning piisavalt aega, et rahulikult olla ning puhata.

Kui Sa oled koeraomanik või varjupaiga töötaja ning vajad rohkem nõu, siis palun kontakteeru tasuta: helpline@nordicdogtrainer.com

brittpurdelo@gmail.com

Koostöös:

See informatsioon on tõlgitud mitmesse keelde ja on leitav sellelt kodulehelt:
www.nordicdogtrainer.com